

بررسی شباهت های معماری و موسیقی ایرانی

شرمین حسین خانی^{۱*}، وحدانه فولادی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائمشهر shermin_ho@yahoo.com

۲- استاد دانشگاه علوم و تحقیقات v_fooladi@ymail.com

چکیده

در گستره هنر این مرز و بوم، شعر و موسیقی ایرانی انگاره ایست که سراسر وجود معنوی و تاریخی ایرانیان را در بر گرفته است و چون سایر هنرهای ایرانی، متأثر از مفاهیم جاودان و اعتقادات مذهبی مردمان این سرزمین است. شعر و موسیقی ایرانی بر ساخته از پیوستاری معنوی و فرهنگی است که در سراسر پیشینه تاریخی ایران زمین گسترش یافته است. اثر معماری، به وسیله شکل یا فرم خاص خودش، به بیانی که ویژه آن است به نیروی برانگیزاننده اش یا به وسیله نمادهایی که در خود دارد، قابلیت آن را دارد که نقش یک وسیله ارتباط فرهنگی- اجتماعی را عهده دار شود و در نهایت پیمودن راه تعالی را در محیط اجتماعی خاصی هموار کند این راهی است که موسیقی نیز می پیماید. تلفیق و بهره مندی از تشابهات و تفاوت ها در بسیاری از علوم نتایج بسیار مطلوبی را ارائه نموده اند. علم و هنر تلفیق بین رشته ای، تخصص ها با استفاده از مولفه ها مختلف در هنر موسیقی و معماری نیز کارساز بوده است. در عصر امروزه که هویت معماری اصیل ایرانی راه خود را گم کرده است و معماران معاصر به سبک های کلاسیک و غربی روی آورده اند خلاء کمبود معماری اصیل ایرانی با مبانی نظری حاوی فرهنگ و هنر به چشم می خورد. تا قبل از دوره معاصر ویژگی های منسجم فرهنگی و هنری نشان کاملی از هویتی بود که نام ایران را با معماریش، با شعر و ادبیاتش و کاسه ها و کوزه ها و کاشی کاری هایش زباند کرده و نقش غیر قابل انکاری در غنای فرهنگ جهانی داشته است. با ورود عناصر فرهنگی شهرسازی و شهر نشینی جدید و بطور کلی تاثیر مدرنیته در دوره معاصر و تغییر شیوه زندگی، نگرش به معماری، انواع هنرها و شعر و ادبیات بتدریج تغییر نموده است. آنچه که بتدریج یک نوع بحران فرهنگی و هنری را به ویژه در دهه حاضر دامن میزند، عدم تلفیق منطقی و آگاهانه مدرنیته با عناصر غنی گذشته در کشورهایی مانند ایران است. عدم برخورد همه جانبه به رفع مشکلات و معضلات شهر نشینی جدید، بخصوص در شهرهای بزرگ ایران مانند تهران و فقدان فضاهای غنی فرهنگی و هنری و امکانات گفتگو، تبادل نظر ارتباطات وسیع، فعالیت های جمعی و گروهی.... در واقع خلا بزرگ ارتباطی را بوجود آورده است.

واژه های کلیدی: فرهنگ، هنر، شعر، موسیقی، معماری، معماری سنتی ایرانی

۱- مقدمه

در ابتدای بیان ارتباط بین موسیقی و معماری به معنای لغوی آنها می پردازیم. معماری در لغت به معنای واژه عربی فارسی دانش، هنر طراحی، احداث ساختمان، یکی از شاخه های مهندسی که موضوع آن طراحی و احداث ساختمان است و موسیقی در